

Cuntas Leithreasa 2025

Vóta 19

Oifig an Ombudsman

Réamhrá

Mar Oifigeach Cuntasaíochta do Vóta 19, ceanglaítear orm an cuntas leithreasa don Vóta a ullmhú gach bliain, agus an cuntas a chur faoi bhráid an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste lena iniúchadh.

De réir an cheanglais sin, tá cuntas ullmhaithe agam, atá faoi iamh, ar an méid a caitheadh sa bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2025 ar thuarastail agus ar chostais Oifig an Ombudsman, Oifig an Choimisiúin um Cheapacháin Seirbhíse Poiblí, Oifig an Choimisinéara um Nochtadh Cosanta, an Choimisiúin um Chaighdeáin in Oifigí Poiblí, Oifig an Choimisinéara Faisnéise agus Oifig an Choimisinéara um Fhaisnéis Comhshaoil.

Cuirtear an t-olltoradh buiséid maidir le caiteachas i gcomparáid leis na suimeanna arna ndeonú ag Dáil Éireann faoin Acht Leithreasa, 2025, lena n-áirítear an tsuim a d'fhéadfaí a úsáid mar leithreasaí-i-gcabhair ar mhaithe le caiteachas don bhliain.

Tá barrachas €2.384 milliún faoi dhliteanas lena ghéilleadh don Státchiste.

Cuimsítear an ráiteas maidir le beartais agus prionsabail chuntasaíochta agus nótaí 1 go 6 mar chuid den chuntas.

Athstruchtúrú na Vóta

Ó 2025 ar aghaidh, déantar caiteachas uile na Vóta a chomhcheangal in aon chlár amháin. Rinneadh figiúirí an chaiteachais iarbhrí do 2024 a chomhiomlánú agus a chur i láthair ar an mbonn céanna chun críocha comparáide.

Ráiteas faoi pholasaithe agus faoi phrionsabail chuntasaíochta

Tá na beartais agus na prionsabail chuntasaíochta caighdeánacha maidir le cuntais leithreasa a tháirgeadh, mar atá leagtha amach ag an Roinn Caiteachais Phoiblí, Bonneagair, Athchóiriúcháin Seirbhíse Poiblí agus Digitiúcháin i gcioclán 25 de 2025, curtha i bhfeidhm agus an cuntas á ullmhú. Áirítear leis sin cur i bhfeidhm roinnt Caighdeáin Chuntasaíochta de chuid an Rialtais Láir (CGAS) a tugadh i bhfeidhm le haghaidh tréimhsí cuntais a thosaíonn ón 1 Eanáir 2025.

Dímheas sócmhainní caipitil

Déantar dímheas réadmhaoine, fearais agus trealaimh agus amúchadh sócmhainní doláimhsithe a ríomh agus a mhuirearú i gcomhréir le CGAS 17 agus CGAS 31 faoi seach.

Tá saolréanna úsáide agus rátaí gaolmhara dímheasa/amúchta na móraicmí sócmhainní caipitil mar seo a leanas.

<i>Aicme sócmhainne</i>	<i>Saolré fhóinteach</i>	<i>Ráta dímheasa/ amúchta</i>
Trealamh Oifige agus TF	5 bliana	20%
Ceadúnais bogearraí	Téarma ceadúnais (3 bliana)	33%
Bogearraí faighte/forbartha	5 bliana	20%

Ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais

Freagracht as an gcóras rialaithe airgeadais inmheánaigh

Mar Oifigeach Cuntasaíochta, admhaím an fhreagracht atá orm a chinntiú go bhfuil córas éifeachtach rialaithe airgeadais inmheánaigh á chothabháil agus á fheidhmiú ag Oifig an Ombudsman.

Feidhmítear an fhreagracht seo i gcomhthéacs na n-acmhainní atá ar fáil dom agus na n-oibleagáidí eile atá orm mar Ard-Stiúrthóir.

Chomh maith leis sin, ní féidir le haon chóras rialaithe airgeadais inmheánaigh ach dearbhú réasúnach seachas dearbhú iomlán a thabhairt go ndéantar sócmhainní a chosaint, idirbhearta a údarú agus a thaifeadadh i gceart, agus go ndéantar earráidí nó neamhrialtachtaí ábhartha a chosc nó go mbraithfí iad go tráthúil. Is próiseas leanúnach é an córas rialuithe airgeadais inmheánacha a choinneáil agus coimeádtar athbhreithniú leanúnach ar an gcóras agus ar a éifeachtúlacht.

Seirbhísí comhroinnte

Chomhlíon mé mo chuid freagrachtaí maidir le riachtanais an chomhaontaithe bainistíochta seirbhíse idir an Oifig seo agus an Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte (ONSC) chun seirbhís comhroinnte AD, airgeadais agus párolla a sholáthar.

Táim ag brath ar litir dearbhaithe ó Oifigeach Cuntasaíochta an NSSO go bhfeidhmítear na rialuithe cuí i soláthar seirbhísí comhroinnte, lena n-áirítear seirbhísí comhroinnte airgeadais, don Oifig seo.

Timpeallacht rialaithe airgeadais

Tá timpeallacht rialaithe ina bhfuil na heilimintí seo a leanas i bhfeidhm.

- Sannadh freagrachtaí airgeadais ar leibhéal na bainistíochta le cuntasacht chomhfhreagrach.
- Tá socrúithe tuairiscithe curtha ar bun ag gach leibhéal inar sannadh freagracht as bainistíocht airgeadais.
- Tá nósanna imeachta foirmiúla curtha ar bun chun teipeanna suntasacha rialaithe a thuairisciú agus chun gníomh ceartaitheach iomchuí a chinntiú.
- Tá An Coiste Iniúchóireachta agus Riosca ann chun comhairle a chur orm maidir le mo chuid freagrachtaí as an gcóras rialaithe airgeadais inmheánach a chomhlíonadh.
- rinneadh doiciméadú ar nósanna imeachta le haghaidh príomhphróisis ghnó.
- Tá córais i bhfeidhm chun na sócmhainní a chosaint.

Rialuithe riaracháin agus tuairisciú bainistíochta

Tá creat nósanna imeachta riaracháin agus tuairisciú bainistíochta rialta i bhfeidhm, lena n-áirítear leithscaradh dualgas agus córas tarmiligin agus cuntasachta.

- Tá córas buiséadaithe cuí ann le buiséad bliantúil a choinníonn an bhainistíocht shinsearach faoi athbhreithniú.
- Déanann an bhainistíocht shinsearach athbhreithnithe rialta ar thuarascálacha airgeadais tréimhsiúla agus bliantúla ina léirítear feidhmíocht airgeadais in aghaidh réamhaisnéisí.
- Feidhmíonn córas bainistíochta riosca laistigh den Oifig.
- Tá córais ann atá dírithe ar shlándáil na gcóras TFC a áirithiú.

An Coiste Iniúchta agus Iniúchta agus Riosca Inmheánaigh

Tá feidhm iniúcháireachta inmheánaí ag an Oifig atá seachfhoinsithe go seachtrach, le pearsanra atá oilte go cuí. Feidhmíonn an t-aonad iniúcháireachta inmheánaí faoi chairt a ceadaíodh i mí an Mheithimh 2025. Cuireann anailís ar na rioscaí airgeadais a bhfuil an Oifig nochta dóibh faisnéis ar fáil don obair iniúcháireachta inmheánaí, agus tá a pleananna bliantúla iniúcháireachta inmheánaí, arna bhfaomhadh agamsa, bunaithe ar an anailís sin. Tá sé mar aidhm ag na pleananna seo na príomhrialuithe a chlúdach ar bhonn rollach thar thréimhse réasúnta. Chuir mé nósanna imeachta i bhfeidhm lena chinntiú go leanar le tuarascálacha na feidhme iniúchta inmheánaigh. Tá Coiste Iniúcháireachta agus Riosca ag an Oifig a fheidhmíonn faoi chairt. Déanann an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca athbhreithniú ar na pleananna iniúcháireachta agus ar an dul chun cinn atá déanta maidir leis na moltaí a chur chun feidhme. Tugann sé treoir don fheidhm Iniúcháireachta Inmheánaí agus comhairle neamhspleách domsa ina leith sin.

Soláthar

Cinntíonn an Oifig go bhfuil fócas cuí ar dhea-chleachtas soláthair i ndámhachtain na gconarthaí go léir agus go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm lena chinntiú go gcomhlíontar na treoirínte ábhartha go léir. B'ionann an caiteachas ar earraí, ar sheirbhísí gairmiúla agus ar sheirbhísí eile ar conradh agus €2.35 milliún san iomlán in 2025.

Thug an Oifig sonraí faoi dhá chonradh arbh fhiú breis agus €25,000 an ceann iad agus a soláthraíodh gan iomaíocht sa tuairisceán bliantúil maidir le Ciorclán 40/2002 chuig an Roinn Caiteachais Phoiblí, Bonneagair, Athchóiriúcháin Seirbhíse Poiblí agus Digitiúcháin.

Creat riosca agus rialaithe

Chuir an Oifig córas bainistíochta riosca i bhfeidhm a shainaithníonn agus a thuairiscíonn príomhrioscaí agus na gníomhartha bainistíochta a bhfuiltear ag tabhairt fóithu chun dul i ngleic leo agus, a mhéid agus is féidir, na rioscaí siúd a mhaolú.

Tá clár riosca i bhfeidhm ina n-aithnítear na príomhrioscaí atá os comhair na hOifige agus rinneadh iad seo a shainaithint, a mheas agus a ghrádú de réir a dtábhachta. Sonraítear sa chlár rioscaí na rialuithe agus na gníomhaíochtaí is gá chun rioscaí a mhaolú agus sanntar freagracht ann as feidhmiú na rialuithe a shanntar do bhaill foirne shonracha.

Déanann an Fhoireann Bainistíochta an clár a athbhreithniú agus a nuashonrú ar bhonn ráithiúil. Úsáidtear toradh na measúnuithe seo le hacmhainní a phleanáil agus a leithdháileadh lena chinntiú go ndéantar rioscaí a bhainistiú go leibhéal inghlactha. Déanann an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca athbhreithniú ar an gclár rioscaí freisin agus cuireann sé comhairle neamhspleách orm maidir le rioscaí.

Faireachán agus athbhreithniú leanúnach

Cuireadh nósanna imeachta foirmiúla ar bun chun faireachán a dhéanamh ar phróisis rialaithe agus cuirtear easnaimh rialaithe in iúl dóibh siúd atá freagrach as gníomhaíocht cheartaitheach a dhéanamh agus don bhainistíocht agus don Fhoireann Bainistíochta, i gcás inarb ábhartha, ar bhealach tráthúil. Dearbhaím gur sainaithníodh príomhrioscaí agus rialuithe gaolmhara agus go bhfuil próisis curtha i bhfeidhm chun monatóireacht a dhéanamh ar oibriú na bpríomh-rialuithe sin agus aon easnaimh aitheanta a thuairisciú.

Athbhreithniú ar éifeachtúlacht

Tá nósanna imeachta ag an Oifig chun faireachán a dhéanamh ar éifeachtacht a nósanna imeachta bainistíochta riosca agus rialaithe. Tá an mhonatóireacht agus an t-athbhreithniú ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh airgeadais stiúrtha ag an obair a dhéanann na hiniúcháirí inmheánacha agus seachtracha agus an bhainistíocht shinsearach laistigh den Oifig atá freagrach as forbairt agus as cothabháil an chreata rialaithe inmheánaigh airgeadais.

Cibearionsaí

I mí na Nollag 2025, rinneadh cibearionsaí ar an Oifig agus, dá bharr sin, ní raibh ár gcórais Bainistíochta Caidrimh le Custaiméirí (CRM) ná ár gCóras Bainistíochta Doiciméad (DMS) ar fáil. Tar éis imscrúdaithe, dearbhaíodh gur ionsaí bogearraí éirice a rinneadh ar an Oifig.

D'iarr an Oifig cúnamh ón Lárionad Náisiúnta Cibearshlándála (NCSC) agus ó Oifig Phríomhoifigeach Faisnéise an Rialtais (OGCIO) maidir leis an ábhar. Bhunaigh an NCSC foireann éigeandála freagartha ar theagmhais láithreach chun imscrúdú fóiréinseach a dhéanamh ar an teagmhas. Fostaíodh KPMG lena chinntiú go raibh córais na hOifige slán agus go raibh an té a bhí taobh thiar den bhagairt coinnithe amach go hiomlán.

Cuireadh roinnt bearta cosanta i bhfeidhm mar chuid den fhreagairt ar an teagmhas. Tugtar thíos achoimre ar na gníomhartha atá déanta nó atá ar siúl.

- Rinneadh líonra dúnta an Ombudsman, ar a raibh na córais CRM agus DMS á n-óstáil, a leithlisiú go hiomlán ó rochtain sheachtrach.
- Rinneadh athbhreithniú ar chumraíochtaí agus ar rialacha na mballaí dóiteáin uile agus cuireadh na ballaí dóiteáin uile faoi dhianghlasáil.
- Cruthaíodh líonra nua 'glas' in áitreabh na hOifige ionas go bhféadfaí stáisiúin oibre agus freastalaithe a chumrú le húsáid ag an Oifig.
- Cuireadh réiteach braite agus freagartha críochphointí SentinelOne i bhfeidhm ar stáisiúin oibre agus ar fhreastalaithe uile na hOifige laistigh dá líonra.
- Rinneadh cuardach domhain ar bhagairtí ar gach córas laistigh den líonra.
- Chuir OGCIÓ faireachán slándála breise i bhfeidhm ar an líonra.
- Athraíodh gach pasfhocal a bhí in úsáid le haghaidh cuntais phearsanra agus le haghaidh cuntais chórais ar na córais TFC uile a raibh rochtain ag an Oifig orthu.
- Chuir an NCSC réitigh faireacháin i bhfeidhm chun faireachán a dhéanamh ar an idirlíon, ar an ngréasán domhain agus ar an ngréasán dorchá.
- Tuairiscíodh an teagmhas don Choimisiún um Chosaint Sonraí agus don Gharda Síochána.
- Fuair an Oifig ordú ón Ard-Chúirt gan mhoill chun na sonraí a bhí á gcoinneáil ar na córais a ndearnadh difear dóibh a chosaint.

Chuir an Oifig a próisis leanúnachais gnó i ngníomh ionas go bhféadfaí leanúint dá hoibríochtaí. Cuireadh clár eatramhach ullmhachta oibríochtúla i gcrích chun sonraí cartlainne a athbhunú agus chun athchruthú na gcomhad cásanna a éascú.

Tá clár oibre atá dírithe ar an todhchaí ar bun ag an Oifig chun na córais CRM agus DMS a athchruthú i dtimpeallacht shlán néalríomhaireachta.

Tabhaíodh costais dhíreacha €306,082 in 2025 i ndáil leis an bhfreagairt ar an gcibearionsaí. Íocadh €253,424 breise i gcostais dhíreacha ghaolmhara in 2026.

Saincheisteanna maidir le rialú inmheánach airgeadais

Níor sainithníodh aon laige sa rialú airgeadais inmheánach i ndáil le 2025 a éilíonn nochtadh sa chuntas leithreasa.

Elaine Cassidy

Oifigeach Cuntasaíochta
Oifig an Ombudsman

14 Meán Fómhair 2026

An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste

Tuarascáil le cur faoi bhráid Dháil Éireann

Vóta 19 Oifig an Ombudsman

Tuairim faoin gcuntas leithreasa

Rinne mé iniúchadh ar an gcuntas leithreasa do Vóta 19 Oifig an Ombudsman don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2025 faoi alt 3 d'Acht an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste (Leasú), 1993.

Is é mo thuairimse go gcuirtear i láthair go cuí

- sa chuntas leithreasa fáltais agus caiteachas Vóta 19 Oifig an Ombudsman don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2025, agus
- gur ullmhaíodh an cuntas leithreasa san fhoirm a d'ordaigh an tAire Caiteachais Phoiblí, Bonneagair, Athchóiriúcháin Seirbhíse Poiblí agus Digitiúcháin.

An bonn leis an tuairim

Rinne mé m'iniúchadh ar an gcuntas leithreasa i gcomhréir leis na Caighdeáin Idirnáisiúnta Iniúcháireachta (ISAnna) arna gcur i bhfeidhm ag an Eagraíocht Idirnáisiúnta Uasfhoras Iniúcháireachta. Déantar cur síos ar mo chuid freagrachtaí faoi na caighdeáin sin san aguisín a ghabhann leis an tuarascáil seo. Táim neamhspleách ar Oifig an Ombudsman agus chomhlíon mé mo chuid freagrachtaí eiticiúla eile i gcomhréir leis na caighdeáin.

Creidim go bhfuil an fhianaise iniúchta atá aimsithe agam leordhóthanach agus cuí chun bunús a chur le mo thuairim.

Tuarascáil ar an ráiteas ar rialú inmheánach airgeadais agus ar nithe eile

Chuir an tOifigeach Cuntasaíochta ráiteas ar rialú inmheánach airgeadais i láthair i dteannta an chuntais leithreasa. Tá cur síos déanta ar na freagrachtaí atá orm as tuairisciú ar an bhfaisnéis atá sa ráiteas, agus ar nithe eile a dtuairiscím orthu de réir eisceachta, san aguisín a ghabhann leis an tuarascáil seo.

Cibirionsaí

Cuirtear in iúl sa ráiteas faoin rialú inmheánach airgeadais gur thabhaigh Oifig an Ombudsman costais arbh ionann iad agus beagán faoi bhun €560,000 mar gheall ar chibirionsaí i mí na Nollag 2025; bhí tionchar suntasach ag an ionsaí sin ar dhá cheann de na príomhchórais TF a bhí in úsáid san Oifig.

Seamus Mac Cárthaigh

An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste

18 Meán Fómhair 2026

Aguisín a ghabhann leis an tuarascáil ón Ard Reachtaire Cuntas agus Ciste

Freagrachtaí an Oifigh Cuntasaíochta

Tá an tOifigeach Cuntasaíochta freagrach as an méid seo a leanas

- an cuntas leithreasa a ullmhú i gcomhréir le halt 22 den Exchequer and Audit Departments Act, 1866
- a áirithiú go mbeidh an cuntas leithreasa i gcomhréir le ceanglais na *Nósanna Imeachta um Airgeadas Poiblí* ón Roinn Caiteachais Phoiblí, Bonneagair, Athchóiriúcháin Seirbhíse Poiblí agus Digitiúcháin, agus le hordacháin eile ón Aire Caiteachais Phoiblí, Bonneagair, Athchóiriúcháin Seirbhíse Poiblí agus Digitiúcháin
- rialtacht na n idirbheart a áirithiú, agus
- cibé rialú inmheánach a chur chun feidhme a chinneann an tOifigeach Cuntasaíochta a bheith riachtanach chun ullmhú an chuntais leithreasa a chumasú, saor ó mhíríteas ábhartha, cibé acu de dheasca calaoise nó earráide.

Freagrachtaí an Ard Reachtaire Cuntas agus Ciste

Ceanglaítear orm faoi alt 3 d'Acht an Ard Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú), 1993 iniúchadh a dhéanamh ar an gcuntas leithreasa agus tuairisciú air sin do Dháil Éireann á rá cibé acu, i mo thuairimse, a chuirtear na fáiltais agus an caiteachas a bhaineann leis an vóta i láthair i gceart sa chuntas.

Is é an cuspóir atá agam agus an t iniúchadh á dhéanamh dearbhú réasúnach a fháil maidir le cé acu atá nó nach bhfuil an cuntas leithreasa saor ó mhíríteas ábhartha de dheasca calaoise nó earráide. Tá dearbhú réasúnach ina ardleibhéal dearbhaithe, ach ní ráthaíocht atá ann go mbraithfear le hiniúchadh a dhéantar i gcomhréir leis na Caighdeáin Idirnáisiúnta Iniúcháireachta míráiteas ábhartha i gcónaí nuair is ann dó. Is féidir le míráitis eascairt as calaois nó earráid agus meastar go bhfuil siad ábhartha más rud é, ar bhonn aonair nó ar an gcomhiomlán, go bhféadfaí a mheas le réasún go mbeadh tionchar acu ar chinntí eacnamaíocha úsáideoirí a dhéantar ar bhonn an chuntais leithreasa.

Mar chuid d'iniúchadh i gcomhréir leis na Caighdeáin Idirnáisiúnta Iniúcháireachta, feidhmím breithiúnas gairmiúil agus coinním sceipteachas gairmiúil ar feadh an iniúchta. Ar an dóigh sin,

- Sainiuthnám na rioscaí a bhaineann le míráiteas ábhartha a thabhairt ar an gcuntas leithreasa, agus déanaim measúnú air sin, cibé acu de dheasca calaoise nó earráide; dearaim agus feidhmím nósanna imeachta iniúcháireachta atá freagrach do na rioscaí sin; agus faighim fianaise iniúcháireachta atá leordhóthanach agus iomchuí chun bonn a sholáthar le mo thuairim. Tá riosca níos mó ag baint le gan míráiteas ábhartha a thagann as calaois a bhrath ná ceann a thagann as earráid a bhrath, ós rud é gur féidir go mbeadh claonpháirteachas, brionnú, neamhghníomhartha intinneacha, mífhaisnéisí nó sárú ar rialú inmheánach i gceist le calaois.
- Faighim tuiscint ar rialú inmheánach atá ábhartha maidir leis an iniúchadh chun nósanna imeachta iniúcháireachta atá iomchuí sna himthosca a dhearadh, ach ní dhéanaim amhlaidh chun tuairim a léiriú ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha.
- Déanaim measúnú ar cé acu a comhlíonadh nó nár comhlíonadh forálacha cuntasaíochta na *Nósanna Imeachta um Airgeadas Poiblí* na Roinn Caiteachais Phoiblí, Bonneagair, Athchóiriúcháin Seirbhíse Poiblí agus Digitiúcháin.

Déanaim cumarsáid leis an Oifigeach Cuntasaíochta i leith, i measc ábhair eile, raon feidhme agus uainiú beartaithe an iniúchta agus torthaí iniúcháireachta suntasacha, lena n áirítear aon easnaimh shuntasacha sa rialú inmheánach a shainaithním le linn m'iniúchta.

Aguisín a ghabhann leis an tuarascáil ón Ard Reachtaire Cuntas agus Ciste (ar ar leanúint)

Tuairiscím, mar eisceacht, más rud é, i mo thuairimse,

- Nach bhfuair mé an fhaisnéis agus na mínithe uile a d'éiligh mé le haghaidh m'iniúchta, nó
- nár leor na taifid chuntasaíochta chun gur féidir iniúchadh a dhéanamh go fonnmhar agus i gceart ar an gcuntas leithreasa, nó
- nach bhfuil an cuntas leithreasa ag teacht leis na taifid chuntasaíochta.

Tuairisciú ar an ráiteas ar rialú inmheánach airgeadais

I dtaca le mo thuairim ar an gcuntas leithreasa, ní chlúdaítear ráiteas an Oifigigh Cuntasaíochta maidir le rialú inmheánach airgeadais, ná ní chuirim in iúl aon chineál conclúide dearbhaithe maidir leis sin.

I dtaca le m'iniúchadh ar an gcuntas leithreasa, ceanglaítear orm faoi na Caighdeáin Idirnáisiúnta Iniúcháireachta an ráiteas ar rialú inmheánach airgeadais a léamh agus, ar an dóigh sin, breithniú a dhéanamh ar cé acu atá an fhaisnéis atá ann ar neamhréir ábhartha leis an gcuntas leithreasa nó leis an eolas a fhaightear ann le linn an iniúchta, nó más cosúil gur tugadh míráiteas ábhartha ina leith. Más rud é, bunaithe ar an obair atá déanta agam, go dtagaim ar an gconclúid go bhfuil míráiteas ábhartha ann, ceanglaítear orm an fóras sin a thuairisciú.

Tuairisciú ar ábhair eile

Féachaim le fianaise eile a fháil faoi rialtacht idirbheart airgeadais le linn an iniúchta. Ceanglaítear orm a thuairisciú, faoi alt 3 den Acht um Ard Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú), 1993, má shainaithním aon chás ábhartha inarb amhlaidh nár cuireadh airgead poiblí i bhfeidhm chun na gcríoch atá beartaithe nó inarb amhlaidh nach raibh idirbhearta i gcomhréir leis na húdaráis a rialaíonn iad.

Ceanglaítear orm freisin, faoi Acht 1993, tuarascáil a ullmhú gach bliain ar cibé ábhair a eascraíonn as mo chuid iniúchtaí ar na cuntais leithreasa a mheasaim a bheith iomchuí. Sna cásanna sin, leis na tuarascálacha iniúcháireachta ar na cuntais leithreasa ábhartha tagraítear don chaibidil nó do na caibidlí ábhartha i mo *Thuarascáil bliantúil ar Chuntais na Seirbhísí Poiblí*.

Vóta 19 Oifig an Ombudsman

Cuntas Leithreasa 2025

		2025		2024
		Soláthar sna meastacháin	Toradh iarbhír	Toradh iarbhír
		€000	€000	€000
Caiteachas ar chlár				
A	Feidhm an Ombudsman/Oifig an Choimisiúin um Cheapacháin Seirbhíse Poiblí/Oifig an Choimisinéara um Nochtadh Cosanta/an Coimisiún um Chaighdeán in Oifigí Poiblí/Oifig an Choimisinéara Faisnéise/Oifig an Choimisinéara um Fhaisnéis Comhshaoil	17,481	15,147	13,817
Ollchaiteachas		17,481	15,147	13,817
<i>Bain as</i>				
B	Leithreasaí-i-gcabhair	490	540	525
Glanchaiteachas		16,991	14,607	13,292

Barrachas

Tá barrachas an mhéid a soláthraíodh thar an nglanmhéid a úsáideadh le géilleadh don Státchiste.

	2025	2024
	€	€
Barrachas atá le géilleadh	2,383,925	1,203,885

Elaine Cassidy
Oifigeach Cuntasaíochta
Oifig an Ombudsman

10 Márta 2026

Nótaí don Chuntas Leithreasa

Nóta 1 Ráiteas faoin gCostas Oibriúcháin 2025

		2025	2024
	€000	€000	€000
Pá		12,509	11,342
Neamhphá		2,638	2,475
Ollchaiteachas		15,147	13,817
<i>Bain as</i>			
Leithreasai-i-gcabhair		540	525
Glanchaiteachas		14,607	13,292
Athruithe ar shócmhainní caipitil			
Sócmhainní doláimhsithe (nóta 2.2)			
Ceannacháin	(230)		
Amúchadh	161		
		(69)	(117)
Athruithe ar ghlansócmhainní reatha			
Méadú i réamhíocaíochtaí	(26)		
Méadú ar ioncam fabhraithe	(17)		
Méadú ar speansais fhabhraithe	263		
		220	274
Caiteachas díreach vótáilte		14,758	13,449
Caiteachas a tabhaíodh in áit eile			
Glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara (nóta 1.1)		5,201	5,679
Glanchostas an chláir		19,959	19,128

1.1 Glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara

Is éard atá i suim an ghlanchaiteachais ar sheirbhísí comhghaolmhara ná na suimeanna seo a leanas i dtaca le Vóta 19 a tabhaíodh in áit eile.

		2025	2024
		€000	€000
Vóta 9	Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim	41	41
Vóta 12	Aoisliúntas agus Liúntais ar Scor	2,555	2,321
Vóta 13	Oifig na nOibreacha Poiblí	2,196	2,376
Vóta 18	An Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte	216	767
Vóta 43	Oifig Phríomh-Oifigeach Faisnéise an Rialtais	193	174
		5,201	5,679

Nóta 2 Ráiteas ar an Staid Airgeadais amhail an 31 Nollaig 2025

	Nóta	2025 €000	2024 €000
Sócmhainní caipitil			
Maoin, fearas agus trealamh	2.1	—	—
Sócmhainní doláimhsithe	2.2	655	586
		655	586
Sócmhainní reatha			
Banc agus airgead tirim		382	194
Réamhíocaíochtaí eile	2.3	554	528
Ioncam fabhraithe		20	3
Iarmhéideanna dochair eile		283	253
		1,239	978
<i>Lúide</i>			
Dlíteanais reatha			
Speansais fabhraithe	2.4	804	541
Iarmhéideanna creidmheasa eile	2.5	525	419
Glan-mhaoiniú Státchiste	2.6	140	28
		1,469	988
Glandhlíteanais reatha		(230)	(10)
Glansócmhainní		425	576
Arna n-ionadú ag:			
Cuntas maoinithe stáit	2.7	425	576

2.1 Réadmhaoin, fearas agus trealamh

	Trealamh Oifige agus TF €000	Iomlán €000
Costas nó luacháil		
Amhail an 1 Eanáir 2025	528	528
Breiseanna	—	—
Amhail an 31 Nollaig 2025	528	528
Dímheas carntha		
Amhail an 1 Eanáir 2025	528	528
Dímheas don bhliain	—	—
Amhail an 31 Nollaig 2025	528	528
Glansócmhainní		
Amhail an 31 Nollaig 2025	—	—
Amhail an 31 Nollaig 2024	—	—

2.2 Sócmhainní doláimhsithe

	Bogearraí a fuarthas agus a forbraíodh €000	Iomlán €000
Costas nó luacháil		
Amhail an 1 Eanáir 2025	2,432	2,432
Breiseanna	230	230
Diúscairtí	(886)	(886)
Amhail an 31 Nollaig 2025	1,776	1,776
Amúchadh carntha		
Amhail an 1 Eanáir 2025	1,846	1,846
Amúchadh don bhliain	161	161
Amúchadh ar dhiúscairtí	(886)	(886)
Amhail an 31 Nollaig 2025	1,121	1,121
Glansócmhainní		
Amhail an 31 Nollaig 2025	655	655
Amhail an 31 Nollaig 2024	586	586

2.3 Réamhíocaíochtaí

amhail an 31 Nollaig	2025	2024
	€000	€000
Ceadúnais bogearraí	353	301
Réamhíocaíochtaí eile	201	227
	554	528

2.4 Costais fabhraithe

amhail an 31 Nollaig	2025	2024
	€000	€000
Fabhruithe a bhaineann le párolla	620	464
Costais riaracháin	184	77
	804	541

2.5 Iarmhéideanna creidmheasa eile

amhail an 31 Nollaig	2025	2024
	€000	€000
Suímeanna atá dlite don Stát		
Cáin ioncaim	194	175
Árachas sóisialach pá-choibhneasa	126	106
Cáin bhreisluacha	16	15
Cáin iarchoimeáda seirbhísí gairmiúla	84	33
Ranníocaíochtaí pinsin	43	37
	463	366
Fionraíocht		
Asbhaintí párolla ar fionraí	43	37
Míreanna fionraíochta creidmheasa eile	19	16
	62	53
	525	419

2.6 Glanmhaoiniú Státchiste

amhail an 31 Nollaig	2025	2024
	€000	€000
Barrachas atá le tabhairt suas	2,384	1,204
Deontas Státchiste neamhtharraingthe	(2,244)	(1,176)
Glan-mhaoiniú Státchiste	140	28
Arna n-ionadú ag:		
Féichiúnaithe		
Banc agus airgead tirim	382	194
larmhéideanna dochair: fionraíocht	283	253
	665	447
Creidiúnaithe		
Dlite don Stát	(463)	(366)
larmhéideanna creidmheasa: fionraí	(62)	(53)
	(525)	(419)
	140	28

2.7 Cuntas maoinithe stáit

	Nóta	2025	2024
		€000	€000
larmhéid amhail an 1 Eanáir		576	764
Eisíocaíochtaí ón Vóta			
Soláthar sna meastacháin	Cuntas	16,991	
Barrachas atá le tabhairt suas	Cuntas	(2,384)	
Glanvóta		14,607	13,292
Caiteachas a tabhaíodh in áit eile	1.1	5,201	5,679
Earraí neamhairgid			
Coigeartú i leith sócmhainn doláimhsithe atá á forbairt ^a		—	(31)
Glanchostas an chláir	1	(19,959)	(19,128)
larmhéid amhail an 31 Nollaig		425	576

Nóta ^a Baineann an coigeartú sin le togra a cuireadh ar scor i ndiaidh athbhreithnithe mar dímholadh an aighneacht theicniúil bhunaidh ag athruithe suntasacha sa teicneolaíocht. Scoradh den togra in Eanáir 2024.

2.8 Ceangaltais

	2025	2024
	€000	€000
a) Ceangaltais dhomhanda		
amhail an 31 Nollaig		
Earraí agus seirbhísí a sholáthar	220	—

2.9 Dliteanais theagmhasacha

Tá an Oifig ag fanacht ar sé chás achomhairc reachtúla/athbhreithnithe breithiúnaigh a chur chun críche sa chás gur ordaíodh costais dhlíthiúla in aghaidh na hOifige. Ní féidir dliteanas féideartha aon cheann de na socrúcháin a mheas roimh ré i dtaca leis na héilimh ar chostais dhlíthiúla ar dháta na ráiteas airgeadais.

Ina theannta sin, tá an Oifig páirteach i roinnt imeachtaí dlí atá ar feitheamh agus a bhféadfadh dliteanais i leith costais dlí eascairt astu, ag brath ar thoradh na dlíthíochta. Níltear cinnte faoi mhéid iarbhir na ndliteanas féideartha i leith costais dlí ná faoin tráth a thiocfadh siad chun cinn.

2.10 Tionchar athruithe ar bheartais chuntasaíochta

Cuireadh naoi gCaighdeán Cuntasaíochta de chuid an Rialtais Láir (CGAS) i bhfeidhm le héifeacht ón 1 Eanáir 2024 agus cuireadh sé Chaighdeán Cuntasaíochta de chuid an Rialtais Láir (CGAS) i bhfeidhm le héifeacht ó mhí Eanáir 2025. Bhí an tionchar seo a leanas ag a gcur chun feidhme ar iarmhéid an mhaoinithe stáit sa bhliain chuntais:

	2025	2024
	€000	€000
Fabhrú párolla ^a	—	(349)
Fabhrú saoire ^a	—	(115)
Ranníocaíochtaí breise aoisliúntais infhaighte ^b	15	—
	15	(464)

Nótaí ^a CGAS 39A Sochair Fostaithe Cuid A

^b CGAS 23 Ioncam ó Idirbhearta Neamh-Mhalairte (Cánacha agus Malartuithe)

Nóta 3 Caiteachas Vóta

Anailís ar chaiteachas riaracháin

Aicmítear an leithdháileadh iomlán do Vóta 19, Oifig an Ombudsman, mar chaiteachas riaracháin a chuirtear i leith aon chlár amháin: Feidhm an Ombudsman/Oifig an Choimisiúin um Cheapacháin Seirbhíse Poiblí/Oifig an Choimisinéara um Nochtadh Cosanta/an Coimisiún um Chaighdeáin in Oifigí Poiblí/Oifig an Choimisinéara Faisnéise/Oifig an Choimisinéara um Fhaisnéis Comhshaoil.

		2025		2024
		Soláthar sna meastacháin	Toradh iarbhir	Toradh iarbhir
		€000	€000	€000
i	Tuarastail, pá, pinsin agus liúntais	14,496	12,509	11,342
ii	Taisteal agus cothú	50	25	24
iii	Oiliúint agus forbairt	175	156	114
iv	Seirbhísí oibriúcháin, soláthairtí agus trealamh éagsúil	350	321	296
v	Infheistíocht caipitil dhighitigh agus speansais TF	1,500	1,375	1,024
vi	Speansais áitribh	200	147	100
vii	Athbhreithnithe beartais, seirbhísí comhairliúcháin agus taighde	10	—	—
viii	Táillí dlíthiúla	700	614	917
		17,481	15,147	13,817

Nóta 4 Fáltais agus Ioncam

4.1 Leithreasaí-i-gcabhair

		2025	2024
		Soláthar sna meastacháin	Réadaithe
		€000	€000
1	Leithreasaí-i-gcabhair	50	48
2	Fíneálacha íocaíochta seasta faoi alt 21 den Acht um Brústocaireacht a Rialáil, 2015	75	79
3	Ranníocaíochtaí aoisliúntais breise	364	393
4	Ilghnéitheach	1	5
		490	525

4.2 Ioncam an Vóta

Is ionann na leithreasaí-i-gcabhair agus suimeanna airgid a fuarthas sa bhliain. Léiríonn Ioncam an Vóta ioncam a bhaineann le gníomhaíocht na bliana, bunaithe ar an bprionsabal um fhabhrú.

	2025
	€000
Ioncam ó idirbhearta neamh-mhalartaithe	
Deontas Príomh-Chiste	14,607
Ranníocaíochtaí aoisliúntais breise	434
Fíneálacha agus táillí	88
Fáltais a bhaineann leis an bhfoireann	30
Ilghnéitheach	5
Ioncam iomlán	15,164
Arna léiriú ag	
Iomlán an leithreasa i gcabhair (nóta 4.1)	540
Deontas Príomh-Chiste	14,607
Méadú ar ioncam fabhráithe	17
	15,164

Nóta 5 Foireann agus Luach Saothair

5.1 Líon na bhfostaithe (coibhéisí lánaimseartha)

Amhail an 31 Nollaig	2025	2024
Líon na mball foirne ag deireadh bliana	169	153

5.2 Pá

	2025 €000	2024 €000
Pá	11,392	10,360
Liúntais i leith dualgais níos airde, speisialta nó bhreise	26	30
Ragobair	10	14
ÁSPC an fhostóra	1,081	938
	12,509	11,342

5.3 Liúntais agus íocaíochtaí ragoibre

	Líon na bhfaighteoirí	Faighteoirí €10,000 nó níos mó	Íocaíocht aonair is airde	
			2025 €	2024 €
Liúntais i leith dualgais níos airde, speisialta nó bhreise	5	1	11,128	10,398
Ragobair	3	—	7,268	7,115
Luach saothair breise i níos mó ná catagóir amháin	2	1	12,455	12,164

5.4 Bandaí pá fostaithe na hOifige

Seo a leanas líon na bhfostaithe Oifige ar thit a sochair fostaithe iomlána (lena n-áirítear pá bunúsach, liúntais, ragobair; gan ÁSPC fostóra, costais phinsin fostóra san áireamh) don bhliain airgeadais idir €20,000 agus €59,999 agus laistigh de gach banda €10,000 ó €60,000 aníos.

Bandaí pá (€)		Líon fostaithe	
Ó	Go	2025	2024
20,000	59,999	80	81
60,000	69,999	17	13
70,000	79,999	16	14
80,000	89,999	20	22
90,000	99,999	18	12
100,000	109,999	10	10
110,000	119,999	2	1
120,000	129,999	2	1
130,000	139,999	1	—
180,000	189,999	1	1
190,000	219,000	—	—
220,000	229,999	—	1
230,000	239,999	1	—

5.5 Luach saothair agus sochair an Oifigh Chuntasaíochta

	2025	2024
	€000	€000
Bunphá	186	184

Tá tuarastal an Oifigh Chuntasaíochta ag grád Rúnaí Cúnta.

Ní áirítear thuas luach na sochar a tuilleadh sa tréimhse. Tá an tOifigeach Cuntasaíochta ina chomhalta den scéim aoisliúntais i ndiaidh 1995 do státseirbhísigh bhunaithe, agus ní théann a teidlíocht ar shochair phinsin thar théarmaí caighdeánacha na scéime sin.

5.6 Socruithe eile luach saothair

Rinneadh triúr státseirbhíseach a bhí ar scor agus a raibh pinsean státseirbhíse á fháil acu a athfhostú ar bhonn táille ar chostas iomlán €3,306. Bhí na hÍocaíochtaí a rinneadh ag teacht le prionsabail an Achta um Sheirbhís Phoiblí (Scéim Aonair agus Forálacha Eile), 2012.

5.7 Ró-íocaíochtaí párolla

amhail an 31 Nollaig	Líon na bhfaighteoirí	2025 €	2024 €
Ró-íocaíochtaí	10	10,889	19,203
Pleananna aisghabhála i bhfeidhm	1	2,571	5,433

Nóta 6 Ilghnéitheach

6.1 Cúiteamh agus costais dhlíthiúla

Íocaíochtaí/costais arna n-íoc ag an Oifig sa bhliain

Maidir le hagóidí dlí reachtúla, achomhairc, athbhreithnithe breithiúnacha, ionchúisimh agus imeachtaí dlíthiúla eile nach mbaineann le héilimh ó fhostaithe nó ó dhaoine den phobal.

	2025	2024
Líon na gcásanna	26	28
	€000	€000
Costais dhlíthiúla na hOifige féin	400	463
Íocaíochtaí arna ndéanamh ag an Oifig nó thar a ceann		
Cúiteamh	—	27
Costais dlíthiúla	208	427
Costais eile	—	—
Iomlán	608	917

Costais charnacha cásanna a cuireadh i gcrích in 2025

Maidir le hagóidí dlí reachtúla, achomhairc, athbhreithnithe breithiúnacha, ionchúisimh agus imeachtaí dlíthiúla eile nach mbaineann le héilimh ó fhostaithe nó ó dhaoine den phobal.

Líon na gcásanna	11
	€000
Costais dhlíthiúla na hOifige féin	231
Íocaíochtaí arna ndéanamh ag an Oifig nó thar a ceann	
Cúiteamh	—
Costais dlíthiúla	209
Costais eile	—
Iomlán	440